

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI

ÜMİT BOYNER ADINA

TÜSİAD SANAYİ, HİZMETLER, TARIM BÖLÜMÜ

UZMANI HANDE BALOĞLU'NUN

**“İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ: BİLİM, SİYASET, İŞ VE
MEDYA DÜNYASI'NA YANSIMALARI” BAŞLIKLİ
SEMİNERİ AÇILIŞ KONUŞMASI**

13 Kasım 2009

Feriye Lokantası, Hamdi Saver Salonu, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Saygıdeğer konuklar, hanımefendiler, beyefendiler,

TÜSİAD ve Bölgesel Çevre Merkezi – REC Türkiye ile işbirliği ile kurulan İklim Platformu'nun "İklim Değişikliği: Bilim, Siyaset, İş ve Medya Dünyası'na Yansımaları" başlıklı toplantısına hoş geldiniz.

Kopenhag'da gerçekleştirilecek tarihi zirveye 1 ay kala düzenlenen bu faaliyetin iklim değişikliği ile mücadele algısı ve farkındalığına hiç şüphesiz önemli katkıları olacaktır. Plansız sanayileşme, ülkeler arasındaki koordinasyon eksikliği, kontrolsüz kentleşme ve nüfus artışı iklim değişikliği problemini son dönemlerde gerçek bir sistemik riske dönüştürmüştür.

Özellikle enerji politikalarında belirgin bir dönüşüm ve tercih söz konusu olmaz ise, sürecin kontrolü neredeyse imkansız hale gelecektir veya uyum çok ağır insani riskleri gündeme getirecektir. Enerji sektöründe dönüşüm öncelikli politika olarak önümüzde duruyor. Bu amaçla da, analitik, ikna edici, uzun dönemde herkesin kazanabileceği bir stratejinin izlenmesi şart.

İçinde bulunduğumuz ekonomik daralma süreci hem ekonomik hem ekolojik sorunların bir arada ele alınabilmesi için anlamlı bir başlangıcı işaret ediyor olabilir. Kriz ve sonrasındaki kaçınılmaz olarak süratle artacak olan verimlilik arayışlarının hem sürdürülebilir bir büyümeyi hem de daha temiz bir dünyada yaşam standartlarımızı yükseltmesi mümkündür.

Sürdürülebilir kalkınma prensipleri çerçevesinde gerek zihinsel gerekse üretim ve tüketim alışkanlıklarında bir değişim ve dönüşüme ihtiyaç vardır. Ciddi yatırımlar dolayısıyla ciddi tasarruflar gerektirecek bu dönüşüm kolay olmayacaktır. Ancak sağlıklı bir koordinasyonun ve kriz ile birlikte artan tasarruf oranlarının bu maliyeti sınırlayabileceğini de hesaplayabiliyoruz. Gerçekten sofistike bir strateji gerektiren bu ortak çarpanı bulmak dışında aslında başkaca bir çare de yoktur.

Son kriz ortamının yarattığı atmosferi bir tarafa bırakırsak, küreselleşme süreci enerji arz güvenliği problemini gündemin en üst sırasına taşımıştır. Gerek arz güvenliği arayışlarının yarattığı gerginlik gerekse kürenin doğu yakasındaki hızlı ekonomileşme ABD, Çin ve Hindistan gibi ülkelerin 2012 de sona erecek Kyoto Protokolü'ne mesafeli durmalarına neden olmuştur ve Kyoto orijinal hedeflerine ulaşmanın çok gerisinde kalmıştır. Umut, Aralık ayındaki Kopenhag Zirvesi'ne bağlanmış durumdadır. Bu zirveden hukuki bağlayıcılığı daha sağlam olan bir siyasi karara ulaşmak amaçlanmaktadır.

Çözüm, tarihsel sorumluluğu olan gelişmiş ülkelerde gözükmektedir. İklim değişikliği ile mücadelede gelişmekte olan ülkelerin 2020 yılına kadar yıllık 100 milyar euroya ihtiyaç duyacakları tahmin edilmektedir. Resim, gelişmekte olan ülkelerin düşük karbon için dikkatli sofistike stratejilere sahip olmalarını gerektiriyor.

IPCC verilerine göre, 2050'ye kadar sıcaklık artışı 2 derece ile sınırlandırılması gerekmektedir. Kyoto Protokolü'nün lokomotifini olan AB, bu pozisyonu desteklemektedir. Kopenhag İklim Konferansı'nda kararlı ve gerçekçi bir küresel hedef ve inisiyatif alınması için AB'nin lider bir rol almadaki kararlığı 30 Ekim tarihli Konsey kararlarında bir kez daha teyit edilmiştir.

Bu çerçevede, gelişmiş ülkelerin emisyon indirim taahhüdünde bulunurken gelişmekte olan ülkelerin emisyon azaltımına yönelik gerekli tedbirleri alması konusunda ısrarcı olan AB 20-20-20 politikası ile 2020 yılında 1990 yılına göre %20 emisyon indirimi ve %20 enerji verimliliği hedefi koymuştur. Eğer Kopenhag'da küresel bir irade gösterilirse AB emisyon azaltım hedefini %30'a

çıkarcasını beyan etmektedir. Ayrıca AB, yeni üye olan, katılım sürecinde olan ve aday ülkelerin de bu doğrultuda hedef almalarını beklemektedir.

Bu durumda, Türkiye emisyon azaltım yükümlülüğü alma konusunda ciddi bir siyasi baskı altındadır. Önümüzdeki ay AB ile çevre faslının müzakereye açılması beklenmektedir, dolayısıyla Türkiye birçok sektörü yatay kesen iklim değişikliği ve çevre politikalarını şekillendirirken AB vizyonunu da göz önünde bulundurmaktadır.

Türkiye'nin toplam sera gazı stokuna katkısı nispeten azdır. Bu bir gerçek ancak 2007 yılı itibarıyla referans yılı olan 1990 yılına göre 2 katından daha fazla artış durumdadır. Bu artışa benzer ülke örneklerine paralel olarak enerji sektörü neden olmuştur. Bu da diğer bir gerçektir...

Öte yandan hesaplarımıza göre, sürdürülebilir büyüme eşiğinin ortalama yüzde 6 civarında, işsizliği istikrara kavuşturmak için yüzde 10 büyüme yani son gerçek yüzde 6 civarındaki bir büyüme yüzde 9 civarında enerji talebi gerekiyor. Veri koşulları değişmez ise, 10-15 yıl içinde emisyonun 2 katına çıkmasını beklemek hiç de yanıltıcı olmayacaktır.

Bu gerçekleri alt alta yazdığınızda Türkiye'nin Kopenhag'a oldukça sağlam ve ikna edebilir bir hazırlıkla gitmesi gereği daha belirgin olarak önümüze çıkmaktadır. Sürece özel sektör adına verdiğimiz desteği artırarak devam ettirmeye ve önümüzdeki kısa sürede daha yakın çalışarak Türkiye pozisyonunun geliştirilmesine katkı vermeye devam edeceğiz...

İklim değişikliği ile mücadelede sorumluluk ve vizyon bir sahibi ülke olarak Türkiye etkin bir rol oynamalı ancak gerçekçi bilgi ve veriye dayanan bir müzakere pozisyonu ile sanayisinin ve ekonomisinin kaldırabileceğinden fazla bir yükümlülük altına girmekten kaçınmalıdır.

Değerli konuklar,

Bir vatandaş olarak sağlıklı bir şekilde temiz bir çevrede yaşama kaygımız bir işinsanı olarak rekabet avantajımızı koruyarak temiz üretim teknikleri ile çevreye zarar vermeden üretim ve ticaret yapma kaygımız ile birleşmektedir. Sürdürülebilir kalkınma prensipleri çerçevesinde çevreyle dost üretim teknolojilerinin benimsendiği düşük karbonlu ekonomik kalkınma modelinin geliştirilmesi yönünde fırsatların tartışıldığı bu toplantının başarılı geçmesini diliyorum. TÜSİAD Yönetim Kurulu adına beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim.